

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/127/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2110214693
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2110214693.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: J. I., narodený XX.XX.XXXX, bytom X. XX, O., zastúpený JUDr. Romanom Cibulkom, advokátom, Hlavná 13, Trnava, proti žalovanej: Bc. U. W., bytom W. X/ A, B., zastúpená Advokátskou kanceláriou: JUDr. CIMRÁK, Štefánikova 7, Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka Groupama poisťovňa, a.s., IČO: 35 862 131, Miletičova 21, 821 08 Bratislava, o zaplatenie 1.660,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 16C/112/2010-217 zo dňa 6. decembra 2012 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti vrátane trov prvostupňového konania účastníkov a štátu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.571,- eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 26.05.2009 do zaplatenia, trovy konania 396,- eur a k rukám právneho zástupcu žalobcu trovy právneho zastúpenia 954,79 eura, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa trovy štátu 654,64 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Predmetom sporu bol nárok žalobcu z dôvodu škody spôsobenej mu na jeho vozidle zn. Mazda 323F, EČ: TT 3349BB vozidlom žalovanej značky Citroen EČ NR 259EK a to dňa 25.03.2009. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 16 ods. 1, § 16 ods. 4, § 19 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z., § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, úrok z omeškania § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 s použitím § 148 ods. 1 OSP. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z posudku znalca Ing. Morávka vyplýva, že síce obaja účastníci mali podiel viny na nehode nesprávnym spôsobom jazdy, avšak prekážku žalobcovi vytvorila žalovaná. V tom vidí súd prvotnú a zásadnú príčinu vzniku nehody, keď samotná neprimeraná rýchlosť žalobcu bez ďalšieho by túto nehodu nespôsobila. Žalovaná nedodrжала predpisy - nesprávne odbočovala, sama uviedla, že pred odbočením sa vysunula, žalovaná prechádzala cez pravý jazdný pruh z ľavého jazdného pruhu, správne mala prejsť do pravého jazdného pruhu a potom odbočiť. Žalovaná porušila § 19 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z., keďže pred odbočovaním a počas odbočovania je vodič povinný dávať znamenie o zmene smeru jazdy. Vodič pri odbočovaní nesmie ohroziť vodiča idúceho za ním. Vodič je povinný pri odbočovaní dbať na zvýšenú opatrnosť. V zmysle záverov znalca Ing. Morávka, s ktorým sa súd stotožnil, technika jazdy žalovanej bola nesprávnou v tom, že jazdila v ľavom jazdnom pruhu takou technikou jazdy, pri ktorej vytvorila kolíziu situáciu pri odbočovaní vpravo, následkom ktorej došlo ku zrážke s vozidlom žalobcu. Pred odbočením vpravo z ľavého jazdného pruhu sa nepresunula najprv do pravého jazdného pruhu, z ktorého by následne odbočila vpravo. V tom je zásadná príčina vzniku nehody a skutočnosť, že žalobca jazdil vyššou rýchlosťou ako povolenou rýchlosťou je potom druhoradá, nakoľko táto jazdy by sama osebe vznik nehody nespôsobila. Nesprávny spôsob jazdy žalovanej potvrdil aj svedok R., J. a Y. Ostatní svedkovia neboli priami účastníkmi nehody. Sú preto ustálil, že prvotná príčina vzniku nehody je na strane žalovanej, ktorá z tohto dôvodu za škodu zodpovedá. Sú splnené všetky podmienky - zavinenie žalovanej (porušenie pravidiel cestnej premávky), vznik škody u žalobcu a príčinná súvislosť medzi

zavinením a vznikom škody, súd mal za to, že žalobca sa svojim zavinením na vzniku škody nepodieľal. Podľa záverov znalca by nehode zabránil, ak by jazdil rýchlosťou 30km/h, teda nie bežnou rýchlosťou ako je dovolená. Čo sa týka výšky škody, poukázal na znalecký posudok Ing. Tomáška a žalobcovi priznal znalcom vyčíslenú škodu, ktorú považoval za objektívnu vzhľadom na obsah posudku a vyjadrenie znalca a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Žalobcovi priznal úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po nehode do zaplatenia pohľadávky, keďže žalovaná je v omeškaní s platením peňažného dlhu. O trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1, keď žalobcovi priznal náhradu za zaplatený súdny poplatok, preddavky na znalca, ako i trovy právneho zastúpenia, ktoré náležite špecifikoval. O trovách konania štátu rozhodol v neprospech žalovanej v zmysle § 148 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá nesúhlasila s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý nepochopiteľne konštatoval, že nie je dôvod prihliadnúť na podiel žalobcu na tejto dopravnej nehode, na jeho neprimerane rýchlu jazdu, ktorá bola potvrdená i znaleckým posudkom. Súd vo svojom rozhodnutí vidí za prvotnú a zásadnú príčinu prítomnosť žalovanej na mieste nehody, keď samotná neprimeraná rýchlosť žalobcu by nehodu nespôsobila. Uvedený záver považuje za nesprávny, pretože súd nevzal do úvahy všetky súčinitele, ktoré nehodu spôsobili. Uviedla, že podľa nej neprimeraná rýchlosť jazdy žalobcu bola hlavnou príčinou nehody, pretože ak by viedol motorové vozidlo v zmysle platných právnych predpisov, mohol by nehode zabrániť. Vyjadrenie, podľa ktorého by žalobca nehode zabránil, iba ak by jazdil rýchlosťou nižšou ako je povolená, je v rozpore s vypracovaným znaleckým posudkom. Súd vo svojom rozsudku uvažuje s rýchlosťou 30km/h, naproti tomu vo vypracovanom znaleckom posudku znalec Ing. Morávek v časti 2.3.5 - možnosť zabránenia dopravnej nehode na strane č. 18 uvádza rýchlosť 50km/h, čo znamená, že rozsudok je v príkrom rozpore s vykonanými dôkazmi. Poukázala na to, že vodič je povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. Ak by žalobca prispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky, mohol by sa kolízii vyhnúť, poprípade by zvýšil možnosť zabránenia zrážke. Jedným z dôvodov zrážky okrem rýchlej jazdy žalobcu mohol byť aj agresívny spôsob riadenia jeho motorového vozidla a zámer nepustiť obiehajúce auto pred seba možným zrýchlením vozidla. Týmto konaním žalobca porušil ustanovenie § 15 ods. 4 zákona, podľa ktorého vodič predchádzaného vozidla nesmie zvyšovať rýchlosť jazdy ani inak brániť predchádzaniu. Súd svojim rozhodnutím mal odstrániť rozpory medzi výsledkami vykonaných dôkazov a nie rozhodnúť v rozpore s jednotlivými dôkazmi. Následné skutkové zistenia nemajú oporu vo vyjadreniach a vykonaných dôkazoch. Ak by totiž žalobca jazdil povolenou rýchlosťou, nedošlo by ku škode vôbec, resp. ak by jazdil povolenou rýchlosťou, škoda by bola podstatne nižšia ako tá súčasná. Súd toto tvrdenie vo svojom rozhodnutí vôbec nezohľadnil, hoci to z výsluchu znalca vyplývalo. Nepovažovala za preukázanú príčinnú súvislosť medzi zavinením žalovanej a žalobcu, vznikom škody a príčinnou súvislosťou medzi zavinením oboch účastníkov dopravnej nehody a vznikom škody. Poukázala na výpočet rýchlosti jazdy žalobcu podľa znaleckého posudku a nedôveryhodnosť výpovede žalobcu, z čoho vyplýva, že žalobca v danej veci klamal. Možno z toho vyvodit' aj čiastočný úmysel žalobcu zakryť svoju vinu a z celej vzniknutej situácie obviniť iba žalovanú. Žalobca si tým počínal v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ako aj v rozpore s povinnosťou zabrániť vzniku škody na zdraví, majetku, prírode a životnom prostredí (§ 415 OZ). Preto žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, alternatívne navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vedľajší účastník na strane žalovanej Groupama poisťovňa, a.s. oznámil, že s účinnosťou od 04.01.2012 došlo k zmene názvu na „GSK NONLIFE, a.s. v likvidácii“, keď predmetom činnosti tohto subjektu je len správa vlastného majetku a nevykonáva poisťovaciu činnosť a likvidácii poisťných udalostí.

Vo svojom odvolaní poukázal na to, že žalovaná nebola v plnom rozsahu zodpovedná za škodu na vozidle, čo vyplýva zo znaleckého posudku Ing. Igora Morávka, teda nemá zodpovednosť v rozsahu 100% nahradiť škodu na vozidle, ktorú určil súdny znalec Ing. Tomáška. Technika jazdy žalovanej nebola správna, keďže ulička, do ktorej odbočovala doprava, bola v 90-stupňovom uhle oproti hlavnej ceste, z ktorej odbočovala. Považuje za znaleckým posudkom preukázané, že príčinou predmetnej škody bola jednoznačne vysoká nepovolená rýchlosť žalobcu v obci cca 71,4 ž 79km/h. Nebyť tak vysokej rýchlosti, nikdy by k tejto dopravnej nehode nedošlo. Z predloženej fotodokumentácie z miesta nehody vyplýva, že jednoznačnou príčinou škodovej udalosti bolo nedodržanie bezpečnej vzdialenosti vozidla žalobcu

od vozidla žalovanej. Žalovaná neporušila žiadnu svoju povinnosť, pri odbočovaní doprava z hlavnej cesty na vedľajšiu cestu vozidlo spomalila, keďže odbočovala doprava a v bezprostrednej blízkosti tu bol umiestnený i prechod pre chodcov, pri ktorom je vodič vždy povinný dať prednosť chodcovi. Považuje za preukázané, že žalovaná žalobcu pri odbočovaní doprava neobmedzila. I podľa vyjadrenia znalca Ing. Morávka nebyť prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti zo strany žalobcu a jeho porušenia právnej povinnosti, k škodovej udalosti by nikdy nedošlo. Aj napriek tomu, že súd prvého stupňa vykonal znalecké dokazovanie, bezdôvodne nezohľadnil ani len možnosť spoluviny žalobcu vzhľadom na prekročenie povolenej rýchlosti o vyše 20km/h, pričom toto prekročenie malo jednoznačne vplyv na vznik škodovej udalosti a rozsah jej následkov. Čo sa týka znaleckého posudku Ing. Miroslava Tomáška, nesúhlasil s tým, že by bola hodnota vozidla stanovená správne. Po odpočítaní hodnoty predajných zvyškov vozidla žalobcu od sumy 1.511,- eur by celková škoda na vozidle žalobcu bola stanovená v konečnej výške 896,62 eura. Priemernú cenu vozidla 1.511,- eur stanovili ako priemer cien troch cenových ponúk na predaj na ekvivalentný typ vozidla na najväčších internetových portáloch predaja ojazdených vozidiel v SR dňa 05.05.2009. Za primeranú cenu 1.511,- eur si teda žalobca mohol ku dňu škodovej udalosti zaobstaráť ekvivalentné vozidlo, pričom súčasne by za cenu 614,38 eura mohol odpredať zvyšky svojho poškodeného vozidla, takže škodu vyčíslil na 896,62 eura. Súčasne súd neskúmal, či žalobcovi skutočne takáto škoda vznikla a či predmetné vozidlo neopravil za nižšiu sumu, resp. neodpredal vrak poškodeného vozidla za odplatu.

Vzhľadom na priloženú zmluvu o predaji spoločnosti navrhol žalobca, aby súd v ďalšom konaní konal ako s vedľajším účastníkom na strane žalovanej so spoločnosťou Groupama garancia poisťovňa a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu so sídlom Miletičova 21, Bratislava.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej i vedľajšieho účastníka písomne vyjadril. Ani jedno z podaných odvolaní nepovažuje za dôvodné a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku riadne vyporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, jeho skutkové závery vychádzajú z hodnotenia výsledkov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania vrátane dokazovania znaleckého. Súd prvého stupňa založil svoj záver na tom, že prvotná zásadná príčina vzniku dopravnej nehody bolo porušenie dopravných predpisov upravujúcich odbočovanie žalovanou, keďže táto vytvorila prekážku, na ktorú žalobca nestihol a nemohol včas reagovať. Toto konštatoval vo svojej svedeckej výpovedi aj svedok P. J., zamestnanec OR PZ Trnava, ktorý ako policajt nehodu šetril a spisoval záznam o jej priebehu. Samotná žalovaná pôvodne jednoznačne priznala svoje zavinenie na dopravnej nehode. Rovnako správne súd ustálil i výšku škody spôsobenej na vozidle žalobcu, keďže vychádzal jednak z výpovede nezaujatého svedka P. X. a zo záverov znaleckého posudku Ing. Tomáška. Obrana žalovanej v tom, že so svojim vozidlom sa pohybovala pred ním v jeho jazdnom pruhu, iba pri odbočovaní vpravo si vraj nadbehla, nezodpovedá skutočnosti. Preto rozhodnutie súdu prvého stupňa navrhol ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, podal ho účastník konania (§ 201 OSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 204 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, (§ 202 OSP), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako i konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené, preto je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. (§ 221 ods. 1 písm. f) OSP). Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z.).

Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16C/112/2010 je nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla vo výške 1.660,- eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa žalobcovi priznal sumu 1.571,- eur s 9% úrokom z omeškania od 26.05.2009 do zaplatenia a vo zvyšku jeho žalobu zamietol. Žalovaná i vedľajší účastník podali odvolanie vo vyhovujúcej časti, žalobca v zamietajúcej časti odvolanie nepodal, preto sa rozsudok v zamietajúcej časti stal právoplatným.

Predmetom prieskumnej činnosti odvolacieho súdu je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý nárok žalobcu čo do základu považoval v celom rozsahu za dôvodný a stanovil plnú zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú predmetnou dopravnou nehodou a čo do výšky vychádzajúc zo znaleckého posudku priznal žalobcovi náhradu škody v rozsahu 1.571,- eur s príslušenstvom. Odvolací súd preto preskúmal výrok rozsudku vo vyhovujúcej časti a na tom závislý výrok o trovách konania účastníkov a štátu.

V prejednávanej spore ide o náhradu škody, ktorá vznikla na vozidle žalobcu zn. Mazda 323F EČ: TT 3349BB dňa 25.03.2009 a ktorú spôsobila žalovaná svojím motorovým vozidlom zn. Citroen EČ: NR 259EK. K dopravnej nehode došlo na Študentskej ulici v Trnave pri odbočovaní vozidlom žalovanej z hlavnej cesty smerom doprava, keď došlo k stretu vozidiel oboch účastníkov.

Súd prvého stupňa v konaní vypočul účastníkov a svedkov, ktorí sa predovšetkým vyjadrovali k situácii pred a po dopravnej nehode a vo veci vykonal i znalecké dokazovanie. Znalec z odboru cestná doprava Ing. Igor Morávek vo svojom znaleckom posudku zhromaždil všetky relevantné informácie o priebehu dopravnej nehody podľa zanechaných brzdnych stôp v mieste zrážky, konečnej polohy vozidiel Mazda 323F, vozidla Citroen Pluriel a podľa poškodenia vozidiel. Žalovaná pred zrážkou jazdila nezistenou rýchlosťou v ľavom jazdnom pruhu ulice Študentskej od centra mesta smerom na ulicu Bottovu. Vo vzdialenosti 10,7m pred miestom zrážky začalo jej vozidlo prechádzať stredovou čiarou cesty do pravého jazdného pruhu. V mieste zrážky v pravom jazdnom pruhu vozovky do jej pravého zadného blatníka narazilo vozidlo Mazda 323F jazdiace v pravom jazdnom pruhu vozovky, v čase nárazu bolo brzdené dosiahnuteľným brzdým spomalením. Rýchlosť vozidla Citroen bola v čase zrážky v rozmedzí 28,2 až 31,10 km/h. Vodič vozidla Mazda 323F jazdil rýchlosťou cca 71,8 až 79,4 km/h v pravom jazdnom pruhu ulice Študentskej na ulici Bottovu. Vo vzdialenosti cca 32,6m pred miestom zrážky začal vodič vozidla začať reagovať na predchádzajúce vozidlo Citroen z ľavého jazdného pruhu do jeho jazdného pruhu brzdým spomalením 7,4m/s². Vodič vozidla Mazda nestihol dobrzdiť svoje vozidlo a v mieste zrážky jeho vozidlo narazilo ľavou prednou časťou do pravého zadného blatníka vozidla Citroen rýchlosťou cca 52 až 57 km/h (porovnaj znalecký posudok strana 16 - 2.3.4). V časti 2.3.5 sa znalec zaoberal možnosťou zabránenia dopravnej nehode. Vodička vozidla Citroen Pluriel by nehode zabránila v tom prípade, kedy jazdila v ľavom jazdnom pruhu takou technikou jazdy so svojim vozidlom, pri ktorej by nevytvorila takú kolíziu situáciu pri odbočovaní svojím vozidlom vpravo, následkom ktorej došlo ku zrážke s vozidlom Mazda 323F.

Vodič vozidla Mazda 323F by nehode zabránil len v tom prípade, keby jazdil maximálnou povolenou rýchlosťou 50 km/h, čo je rýchlosť v danom úseku povolená. V tejto rýchlosti by z miesta reakcie zastavil pred miestom zrážky 6,9 m, jedná sa o priestorové zabránenie vodičom. V bode 2.3.6 - technika jazdy a technická príčina vzniku dopravnej nehody znalec vyhodnotil vzhľadom k vykonaným analýzám techniku jazdy vodičky vozidla Citroen, ako i techniku jazdy vodiča vozidla Mazda ako nesprávnu. Nesprávnosť techniky jazdy u vozidla Citroen vyplýva z toho, že jazdila v ľavom jazdnom pruhu a vytvorila kolíziu situáciu pri odbočovaní svojím vozidlom vpravo. Nesprávnosť techniky jazdy vodiča vozidla Mazda spočíva v tom, že jazdil so svojim vozidlom vysokou rýchlosťou a to o cca 25,4 km/h viac, čím jednoznačne znížil možnosť zabránenia zrážky s vozidlom Citroen. Znalec uzavrel, že každý z účastníkov dopravnej nehody mohol zabrániť dopravnej nehode, ak by sa uvedeného pochybenia vyvaroval. K otázke nárazovej rýchlosti vozidla žalobcu sa znalec vyjadril i na pojednávaní, v dôsledku námietky voči tomuto znaleckému posudku zo strany žalobcu. Znalec uskutočnil tiež analýzu ohrozenia vozidla Mazda vozidlom Citroen a v doplnku znaleckého posudku 2.3.7 uvažoval s povolenou rýchlosťou vozidla Mazda v tomto prípade 50 km/h, vodič by brzdil s polovičným brzdým účinkom $a = 3,6 \text{ m/s}^2$ až do zastavenia. Znalec i pri svojom výsluchu pred súdom prvého stupňa trval na tom, že nehodu zapríčinili obaja, keď žalovaná kolíziu vyvolala nesprávnym spôsobom jazdy a technikou jazdy a žalobca vzhľadom na vyššiu rýchlosť tejto nemohol zabrániť, pričom ako znalec sa nevedel vyjadriť k percentuálnemu zavineniu nehody. Následne znalec predložil analýzu ohrozenia vozidla Mazda (porovnaj č.l. 128 spisu), kde uvažuje s rýchlosťou vozidla Mazda 50km/h (i keď v zápisnici z pojednávania je uvedené 30km/h), iná rýchlosť do úvahy neprichádzala, pretože išlo o rýchlosť uvažovanú znalcom, ktorá je v súlade s platnou právnou úpravou.

Podľa § 420 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Podľa § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Pod škodou možno chápať nedobrovoľnú ujmu na majetku poškodeného, jedná sa o ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, najmä peňažného. Škoda musí byť reálna (t.j. musí existovať v čase, keď poškodený od škodcu požaduje náhradu škody).

Povinnosť nahradiť škodu je osobitným právnym dôvodom vzniku záväzkového právneho vzťahu, a to zo zákona. Dôvodom vzniku tohto záväzku je protiprávne konanie škodcu, jeho obsahom je povinnosť subjektu, ktorý škodu spôsobil inému (škodcu) ju nahradiť, a právo subjektu, ktorému bola škoda spôsobená (poškodený), uplatniť právo na náhradu škody. Všeobecná zodpovednosť fyzickej a právnickej osoby za spôsobenú škodu vychádza zo zásady zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením (akejkoľvek) právnej povinnosti, pričom ide o zodpovednosťou za zavinený protiprávny úkon. Zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti možno uplatniť, ak sú splnené predpoklady zodpovednosti za škodu, a to porušenie právnej povinnosti (existencia takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, pričom k porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané), vznik škody ako majetkovej ujmy (t.j. ujmy ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch ako všeobecným ekvivalentom - skutočnou škodou treba rozumieť zmenšenie majetku poškodeného, prípadne náklady potrebné na to aby sa dosiahol predchádzajúci stav, keď povahu skutočnej škody majú aj rôzne náklady spojené so vznikom a zisťovaním škody), existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou (to znamená že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku, jej existencia musí byť preukázaná, vzťah medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody musí byť bezprostredný), a zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil (pre splnenie podmienok zodpovednosti nie je rozhodujúce, či škoda bola spôsobená úmyselne alebo z nedbanlivosti, právna úprava vychádza z prezumpcie zavinenia, teda zavinenie sa predpokladá).

Ak škoda bola spôsobená tiež zavinením poškodeného, v rozsahu tohto zavinenia je vylúčená zodpovednosť škodcu - ide teda o určenie vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného a škodcu a určenie podielu, ktorým samotný poškodený prispel ku škodlivému následku; predpokladom zníženia náhrady škody poškodenému je že aj konanie poškodeného napĺňa podmienky zodpovednosti za škodu uvedenú v § 420 Občianskeho zákonníka (v rozsahu v akom sa poškodený svojím protiprávnym konaním podieľal na spôsobení škody, nie je daná zodpovednosť toho, kto za škodu zodpovedá). Aj u poškodeného je potrebné preukázať, že jeho protiprávne konanie bolo príčinou (jednou z príčin) vzniku škody; spoluzodpovednosť poškodeného je teda daná, ak jeho konanie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody, t.j. ak škoda vznikla tiež následkom úkonu poškodeného. Zavinenie poškodeného sa týka buď jeho aktívneho konania, alebo opomenutia. Súd je povinný v súlade s ustanovením § 441 Občianskeho zákonníka v konaní o žalobách na náhradu škody aj bez návrhu skúmať, či sú dané dôvody pre obmedzenie zodpovednosti žalovaného v dôsledku spolu zavinenia poškodeného.

Súd prvého stupňa sa však napriek uvedenému znaleckému dokazovaniu a stanoveniu zodpovednosti oboch účastníkov dopravnej nehody za vznik škody, so spoluzodpovednosťou žalobcu nevyporiadal.

Vo svojom rozsudku uvažoval, že podľa záverov znalca by žalobca nehode zabránil, ak by jazdil 30km/h, teda nie bežnou rýchlosťou, ako je dovolená. Tento záver síce vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 27.03.2012 (č.l. 131 spisu), nekorešponduje však s analýzou ohrozenia vozidla Mazda s vozidlom Citroen (č.l. 128 spisu), kde znalec práve uvažoval s povolenou rýchlosťou 50km/h vozidlom Mazda a i z textu zápisnice o pojednávaní vyplýva úvaha: „ak by bol navrhovateľ dodržal rýchlosť 30km/h“ kde nepochybne ide o dodržanie povolenej rýchlosti, s ktorou znalec uvažoval, čo nie je rozhodne rýchlosť 30km/h. Táto disproporcía, ktorá vznikla medzi znaleckým posudkom 2.3.7 - analýza ohrozenia vozidla Mazda vozidlom Citroen a zápisnicou o pojednávaní, a ktorú v odvolaní namieta aj žalovaná, je pre spor dôležitou a túto disproporciu by mal súd prvého stupňa odstrániť. Na závere znalca v tom, že dopravnú nehodu zapríčinili obaja účastníci, to nič nemení a súd prvého stupňa sa s týmto nevyporiadal. Možno dať súdu prvého stupňa za pravdu to, že pokiaľ by nebola vytvorila vodička vozidla Citroen kolíziu situáciu tým, že vošla do smeru jazdy vozidla Mazda, k dopravnej nehode by nedošlo. Niet však pochybností ani o tom, že pokiaľ by jazdil vodič vozidla Mazda dovolenou rýchlosťou 50km/h, brzdil by s polovičným brzdým účinkom $a=3,6\text{m/s}^2$ až do zastavenia a vozidlá by sa mali minúť v bezpečnej pozdĺžnej vzdialenosti - zaradenie sa vozidla Citroen pred vozidlo Mazda, prípadne náraz by nebol taký účinný. Tieto skutočnosti je potrebné pri rozhodovaní súdu prvého stupňa v konaní zohľadniť a aplikovať súdom prvého stupňa nielen doposiaľ použité ustanovenia právnych predpisov, ale prihliadnúť tiež na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka a zohľadniť tiež zavinenie poškodeného.

Bolo povinnosťou súdu prvého stupňa s prihliadnutím na vykonané dokazovanie, najmä na záver znaleckého posudku, ktorý nepochybne a jednoznačne stanovil spoluzodpovednosť oboch účastníkov na tejto dopravnej nehode. Na vzniku škody sa môžu podieľať viaceré činitele, teda i zavinenie škodcu a poškodeného, pričom niektoré príčiny vzniku škody sú hlavné, iné vedľajšie, avšak súd prvého stupňa vyvodil výlučne zodpovednosť žalovanej, čo je v rozpore s obsahom spisového materiálu, v rozpore so záverom znaleckého posudku a preto treba uviesť, že súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav a vec i nesprávne právne posúdil.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP súd rozhodnutie zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože v súdenom prípade je potrebné zaoberať sa spoluzodpovednosťou žalobcu na vzniku dopravnej nehody, keďže súd prvého stupňa výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil v rozpore s týmto záverom a nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu týkajúce sa spoluzodpovednosti žalobcu za predmetnú škodu (§ 441 Občianskeho zákonníka).

V priebehu odvolacieho konania vedľajší účastník oznámil, že došlo k zmene jeho názvu, je v likvidácii a v súčasnosti vykonáva len správu vlastného majetku bez výkonu poisťovacej činnosti. Žalobca v podaní zo dňa 28.01.2013 navrhol ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej konať ďalej so spoločnosťou Groupama garancia poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu so sídlom Miletičova 21, Bratislava. S týmto procesným návrhom sa v ďalšom konaní musí súd prvého stupňa preto vysporiadať.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa i o trovách konania účastníkov a s tým súvisiacim výrokom o trovách konania štátu a napokon aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.